

KILPAKÄVELYN YLITUOMARIN MUISTILISTA / 10.2.2025 HÄ

Ennen kilpailua

Ylituomari valitsee ja kutsuu koolle kilpailun muut kävelytuomarit (4–5 tuomaria ratakisaan ja 8–9 tuomaria maantiekisaan). SM-kisoissa on syytä valita tuomarit niin että he ovat riittävän kokeneita, joko tuomaripaneelin tuomareita tai kansainvälisiä tuomareita. Kilpailijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi SM-kisoihin ei voida valita kilpailuun osallistuvien urheilijoiden vanhempia tai henkilökohtaisia valmentajia.

Ylituomari on yhteydessä kilpailun järjestäjään ennen kisa ja tarkistaa että kilpailussa tarvittava välineistö ja henkilökunta on käytettävissä (varoitustaulu/ fläppitaulu tai vastaava, tuomareiden lähetit ja varoitustaulun sihteeri, sekä mahdollisen varikkoalueen hoitajat). Ylituomari tuo kilpailupaikalle huomautus- ja varoituslaikat, tuomareiden ja ylituomarin pöytäkirjat, sekä varoituskortit). Ylituomarin on syytä varmistaa, että kävelykisassa on käytössä kilpailijoiden numerolaput, ja että kierroslaskijoita on riittävä määrä.

Ylituomari tekee yhteistyötä kilpailun lajijohtajan kanssa sekä ennen kilpailua että kilpailun aikana.

Kilpailupäivän tuomaripalaveri

Ylituomari järjestää tuomaripalaverin noin 60 min ennen kilpailun alkua. Palaverissa jaetaan tuomareiden käyttämä materiaali (laikat, pöytäkirjat, varoituslaput, sekä lyijykynät). Tuomaripalaveriin saapuvat myös lähetit, joille kerrotaan tehtävät ja jaetaan lähetit tuomareiden kesken.

Palaverissa varmistetaan, että tuomarit ovat tietoisia tuomaroinnin peruseriaatteista – puhelinta ei saa käyttää kilpailun aikana, toisen tuomarin tai toisen henkilön kanssa ei käydä keskustelua kilpailun aikana, tuomari ei toiminnassaan makaa maassa – tekniikkaa tulisi voida arvioida seisten radan varrella. Lisäksi voi olla tarpeen muistuttaa tuomareita siitä, ettei hyvän tuomarin

toiminta tarkoita suurta huomautus- tai varoitusmäärää, ja siitä, että huomautukset annetaan suoraan kilpailijan eteen, jolloin samalla sanotaan kilpailijan numero – ei heiluttaen laikkaa ulkoradoilta, jolloin kilpailija ei pysty sitä näkemään.

Ylituomarin ei tule ohjeistaa muita tuomareita kilpailussa käytettävän tuomarilinjan kovuuden tasosta, vaan jokainen tuomari on tuomarikoulutuksen käynyt ja määrittelee oman linjansa kilpakävelyn sääntöjen mukaan.

Juniorikisassa voidaan tuomaripalaverissa sopia, että nuoria kävelijöitä ohjeistetaan myös muissa tekniikan asioissa, kuin säännön edellyttämässä seikoissa – esimerkiksi voidaan ohjeistaa vartalon asentoon liittyvissä asioissa, käsienkäytössä tai muusta vastaavasta. Tuomari voi juniorikisoissa myös ilmoittaa esim. huoltajille/ ystäville, ettei kävelijän vieressä saa juosta, tai ettei kilpailijalle saa ojentaa vesipulloa kisan aikana. Vasta-alkajien kilpailuissa voi olla hyvä ilmoittaa/ kuuluttaa osallistujille ja huoltajille jo ennen kilpailua, ettei kävelykisassa saa käyttää löysiä puolipitkiä tai pitkiä housuja. Kävelykisassa oikea pukeutumistapa on lyhyet kilpailuhousut tai tiukat trikoot.

Ennen lähtöä ylituomari varmistaa, että kilpailun kuuluttaja ei kuuluta tai kerro varoitustaulun tiedoista tai tuomareiden toiminnasta yksittäiseen kävelijään liittyen yleisölle. Kuuluttajan ei myöskään tule kommentoida yksittäisen kävelijän tekniikkaa kilpailun aikana, koska silloin kuuluttaja voi vaikuttaa tuomareiden päätöksiin.

Kilpailun alkaessa

Ylituomari on läsnä kaikissa nuorten ja juniiori-ikäisten kävelijöiden lähdössä - näyttää kävelijöille laikat, kertoo että muita tuomareita on reitin varrella ja että tuomaritaulu näyttää punaisten varoituskorttien lukumäärän.

Jos kilpailussa on varikkoalue (*pit lane*) käytössä ylituomari asemoituu alueen lähelle, ja myös varoitustaulu on alueen yhteydessä. Ylituomari on jo ennen kilpailua varmistanut, että varikkoalueella on vähintään kaksi ajanottajaa.

Kilpailun aikana

Kilpailun aikana ylituomari toimii kilpakävelysääntöjen ja ohjeistuksen mukaan.

Kilpailun lopussa ylituomari toimii loppusuoralla riittävän lähellä maalilinjaa, jotta ehtii puuttua mahdolliseen sääntöjä rikkovaan etenemiseen.

Kilpailun jälkeen

Kilpailun jälkeen ylituomari pitää loppupalaverin muiden tuomareiden kanssa. Loppupalaverissa tulisi katsoa jokaisen lähdön tuomarilinjaa, jolloin myös jokainen tuomari voi tarkistaa oman linjansa suhteessa muihin tuomareihin.

Kilpailun jälkeen ylituomari katsoo, että tulosluettelo vastaa kilpailun tulosta, ja että hylätyt kilpailijat on merkitty asianmukaisella tavalla. Ylituomari myös tarkistaa, että kilpailijan tulos, joka on ylittänyt kilpailusuorituksen maksimiaikarajan (SM-kilpailut), on tulosluetteloon merkitty oikealla tavalla ja että kilpailun lajijohtaja on tietoinen asiasta.

Kilpailun jälkeen ylituomari jää joksikin aikaa kentän laidalle, jotta kilpailijat, huoltajat tai valmentajat voivat kysellä ylituomarilta tehdyistä päätöksistä (huomautuksista ja varoituksista). Mahdollisessa hylkäämisessä ylituomarin tulee voida selvittää kilpailijalle mikä kävelijän tekniikassa on aiheuttanut hylkäämispäätöksen.